

Statistisk Overblik

2. KVARTAL 2020

Virksomhedernes energiomkostninger

⇒ Overblik over energipriser	2
⇒ Elprisen	2
⇒ Olieprisen	3
⇒ Kulprisen	4
⇒ Gasprisen	4
⇒ Eltariffer	5
⇒ Kvotepriisen	5

Det seneste kvartal har budt på faldende priser på tværs af brændselskomplekset. Efterspørgslen efter energi er faldet drastisk som følge af COVID-19, og IEA forudsiger, at det globale elforbrug vil falde med 5 pct., hvilket er det største fald siden Depressionen i 1930'erne. Samtidig vurderes det, at det globale forbrug af kul og naturgas vil falde henholdsvis 8 pct. og 5 pct., hvilket skaber store fald i energipriserne.

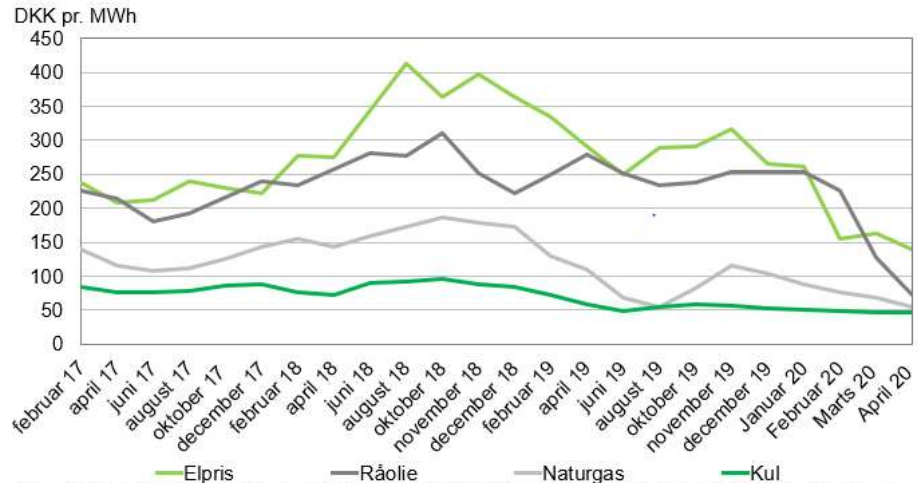
Dansk Industri

Statistisk overblik er udgivet af DI. Indholdet er udarbejdet på baggrund af offentlig tilgængelig information og DI's generelle viden og vurderinger af markedet. Statistisk Overblik er ikke udarbejdet med henblik på rådgivning om positioner i markedet. DI kan ikke drages til ansvar eller gøres erstatningsansvarlig for beslutninger, som træffes på grundlag af indholdet i denne publikation.

Overblik over energipriser

Der har overordnet set været en aftagende tendens i priserne på tværs af energityper. Olieprisen var kortvarigt den dyreste type energi i januar med en pris på 250 kr. pr. MWh. Store fald i olieprisen i februar og marts har gjort, at elprisen igen er den dyreste energitype. I april var prisen på el godt 140 kr. pr. MWh, på olie 70 kr. pr. MWh, på naturgas 55 kr. pr. MWh og på kul 44 kr. pr. MWh. Hvis man sammenligner med april året før, er priserne faldet med henholdsvis 52, 49, 75 og 22 pct.

Figur 1: Udviklingen i udvalgte energityper

Anm.: Data for spotprisen for el for hhv. DK-Vest og DK-Øst er udglattet til syv dages gennemsnit. Derefter er der beregnet et gennemsnit af de to priser og til sidst et månedligt gennemsnit. Råolieprisen er svarende til Europe Brent Spot Price. Kulpriserne er opgjort i CIF-priser, dvs. de inkluderer fragt og forsikring. Databrud for naturgas i september 2019. Kilde: Energinet, U.S. Energy Information Association, Danmarks Nationalbank, Gaspoint Nordic, Quandl, EEX samt DI-beregninger

Læs mere om de forskellige energiformer i de følgende afsnit og bliv klogere på, hvad der har drevet udviklingen på energimarkederne de seneste 3 måneder.

Elprisen

Elprisen har i foråret haft en nedadgående trend. I Vestdanmark har elprisen således siden midten af februar svinget mellem -122 og 383 kr. pr. MWh og i Østdanmark mellem -104 og 389 kr. pr. MWh. Da data er 7-dages glidende gennemsnit, fremgår ekstremerne dog ikke af figuren. Den negative spotpris forekom i påsken, og her blev der produceret dansk vindenergi svarende til ca. 58 pct. af det samlede danske elforbrug.

Det foreløbige årgennemsnit for 2020 er 173 kr. pr. MWh i Vestdanmark og 190 kr. pr. MWh i Østdanmark. Det er dermed noget lavere i både Øst- og Vestdanmark end årgennemsnittene for 2019, der var 301 og 288 kr. pr. MWh i hhv. Øst- og Vestdanmark.

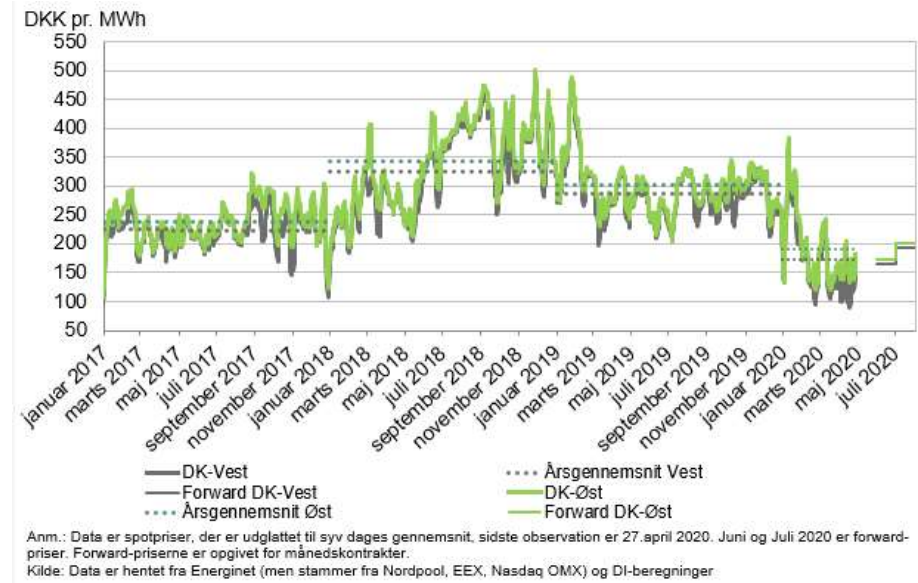
Forwardpriserne for Vestdanmark er 164 kr. pr. MWh for juni og 195 kr. pr. MWh for juli, mens de for Østdanmark er 173 kr. pr. MWh for juni og 203 kr. pr. MWh for juli. Det er et relativt lavt niveau for forwardpriserne, der til sammenligning var mellem 328 og 342 kr. pr. MWh for de samme måneder i 2019. Her er den væsentligste forklaring, at efterspørgslen er lav.

Den milde vinter og våde februar har været medvirkende til, at forbruget af el har været lavt men også, at hydrobalancen har opbygget et stort overskud, hvilket betød at elprisen har været faldende fra januar og gennem februar. Den gennemsnitlige systempris for marts var den laveste for en måned siden år 2000, hvilket medførte, at en række nordiske kernekraftoperatører nedsatte produktionen af el, da der var udsigt til yderligere prisfald i april. En kombination af stort hydrologiske overskud, en udbygget vindsektor og faldende forbrug som følge af COVID-19 har været med til at sænke priserne til det laveste niveau, vi har set i årtier. Forholdene har blandt andet medvirket til, at Sverige og Finland i midten af februar for første gang nogensinde oplevede en negativ timepris.

Store udsving i elprisen

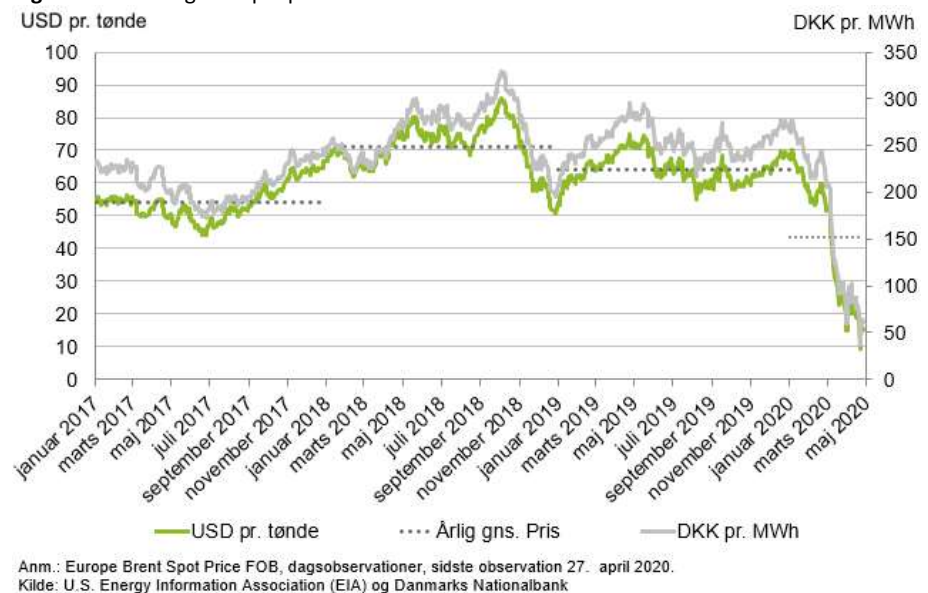
Lave forwardpriser i sommersæsonen

Stigende kvotepriser skubber elprisen opad.

Figur 2: Spotpris på el**Kraftigt fald i olieprisen****Covid-19 presser efterspørgslen på olie i bund.****Olieprisen**

Siden årsskiftet har olieprisen udvist en kraftig nedadgående trend, og prisen på en europæisk tønde olie nåede den 21. april 9 dollars, hvilket er det laveste niveau nogensinde. Ydermere gik den amerikanske spotpris på en tønde råolie i minus den 20. april, hvilket betyder at købere skulle betales for at aftage olie. I begyndelsen af januar lå olieprisen på 277 kr. pr. MWh, og den 21. april var prisen 38 kr. pr. MWh. Prisen har sidenhen rettet sig lidt og var i slutningen af april 62 kr. pr. MWh. Det foreløbige års-gennemsnit for 2020 er 174 kr. pr. MWh, og det er dermed lavere end årsgennemsnittet på 254 kr. pr. MWh for 2019.

Oliemarkedet har været præget af COVID-19's effekt på den globale efterspørgsel. Den nedadgående trend i olieprisen tog især fart i marts, hvor flere europæiske lande lukkede ned. Det betød, at sektorer som typisk er store aftagere af olie, som f.eks. flybranchen, helt eller delvist stoppede opkøb af olie. IEA vurderer, at vi for første gang siden 2009 kan opleve et fald i det internationale forbrug. Fyldte lagere, der betød, at kapacitetsgrænsen var ved at blive nået, resulterede i de negative priser i USA. På udbudssiden har de store fald i olieprisen betydet, at OPEC-landene og Rusland har valgt at skære ned på produktionen af olie, hvilket vil have positiv effekt på prisen.

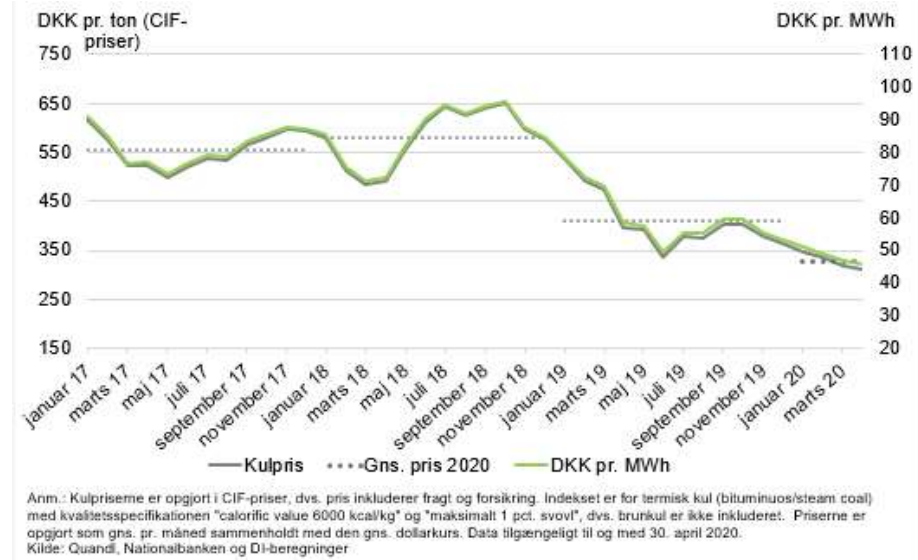
Figur 3: Udviklingen i spotprisen for råolie

Kulprisen når laveste niveau i 6 år.

Kulprisen

Kulprisen har siden november 2018 haft en nedadgående tendens, med undtagelse af en kort optur henover sommer og det tidlige efterår i 2019, hvor kulprisen var godt 60 kr. pr. MWh. Siden da er prisen faldet, og i april 2020 var kulprisen 45 kr. pr. MWh. Sammenlignet med april 2019 er prisen faldet med 25 pct. Kulprisen er på det laveste niveau siden 2014. Årsgennemsnitsprisen for kul er på nuværende tidspunkt 48 kr. pr. MWh, hvilket er væsentligt lavere end de foregående år, hvor priserne var 60 kr. pr. MWh, 81 kr. pr. MWh og 85 kr. pr. MWh i henholdsvis 2019, 2018 og 2017.

Figur 4: Kulprisens udvikling

Lav efterspørgsel sender kulprisen ned i rekordlavt niveau

Den nedadgående trend i kulprisen kommer som resultat af flere faktorer. IEA har vurderet, at det globale kulforbrug vil falde 8 pct. i 2020 som følge af COVID-19's effekt på det globale energiforbrug. Derudover har den milde vinter i Europa medført, at den europæiske efterspørgsel efter kul har været relativt begrænset. Samtidig har den billige gas i Europa også haft en negativ indvirkning på kulprisen. Modsat peger andre elementer på, at prisen er ved at stabilisere sig, da Kinas egen produktion af kul har været kraftigt neddroset, hvorfor der har været en stigende import af kul til Kina. Derudover forventes det, at efterspørgslen efter kul vil stige i takt med, at flere lande åbnes igen.

Væsentligt fald i gasprisen

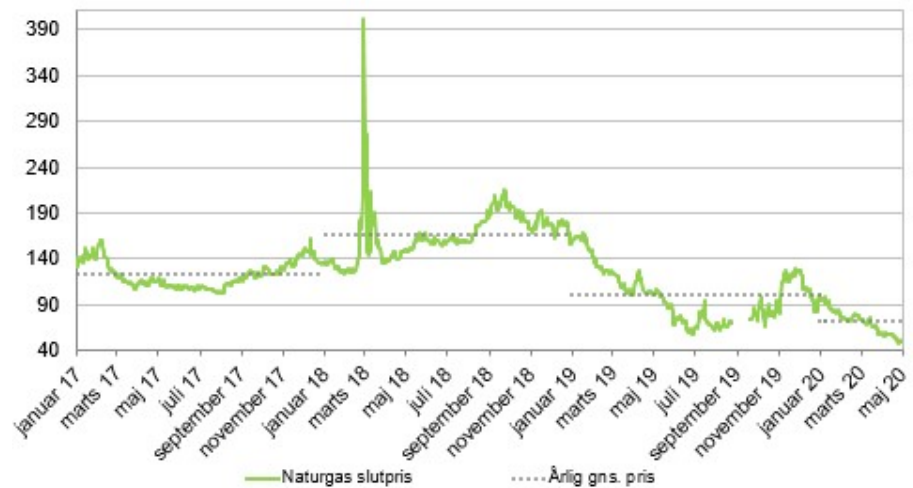
Gasprisen

Gas har ligesom alle andre brændsler oplevet rekordlave priser på kontrakter. Prisen endte på 47,3 kr. pr. MWh i slutningen af april, hvilket er et historisk lavt niveau. Den lave pris skal, ligesom prisen på de andre brændsler, ses i lyset af den ekstremt lave globale efterspørgsel. IEA forventer, at det globale forbrug af naturgas falder 5 pct. i 2020 som følge af COVID-19. Det foreløbige årsgennemsnit for 2020 er på 72 kr. pr. MWh, hvilket er væsentligt lavere end årsgennemsnittet for 2019 på 101 kr. pr. MWh.

Lav efterspørgsel for gasprisen til at falde

Gasprisen har over en længere periode været faldende pga. stærke forsyninger af gas. Gaslagrene blev fyldt i efteråret med en forventning om stigende forbrug over vinteren, men den forholdvis milde vinter har medført en mindre efterspørgsel end forventet. Dertil har der været en rekordstor tilgang af LNG til Europa i november, hvorfor prisen på naturgas har været nedadgående. Henover foråret har prisen ligeledes været kraftigt faldende, hvilket kommer som resultat af, at efterspørgslen efter brændsler generelt har været faldende.

Figur 5: Gasprisens udvikling
DKK pr. MWh

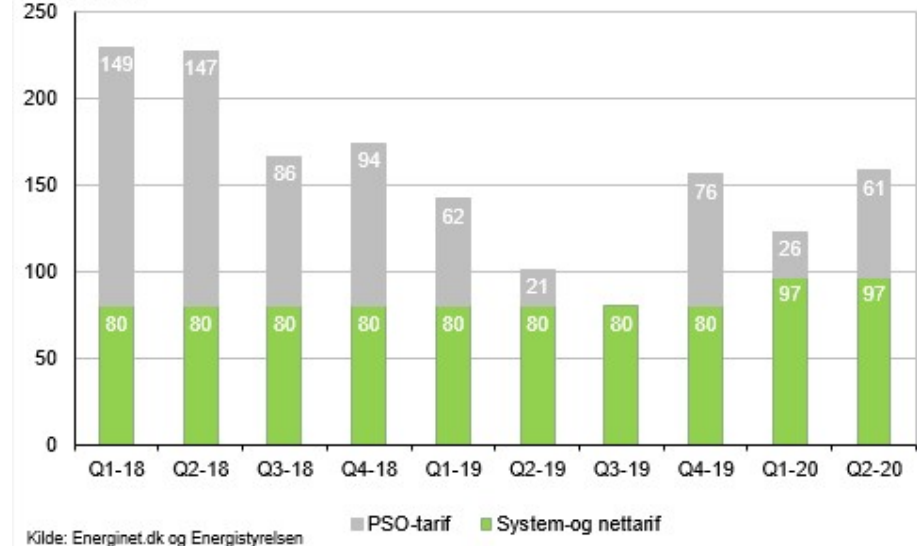

Anm.: Databrud fra 23/08-21/09. Sidste observation er fra den 1. maj 2020.
Kilde: Gaspoint Nordic og DI-beregninger

Eltariffer

De tre eltariffer: nettarif, systemtarif og PSO-tarif dækker omkostningerne på tre forskellige forretningsområder. Nettariffen dækker omkostningerne ved det danske transmissionsområde (400/150/132 kV) samt udlandsforbindelser. Systemtariffen dækker blandt andet omkostninger til reservekapacitet og systemdrift, mens PSO-tariffen dækker dele af omkostninger til grøn energi

Figur 7: Udviklingen i eltariffer
DKK pr. MWh

Kilde: Energinet.dk og Energistyrelsen

Stigende PSO-afgift

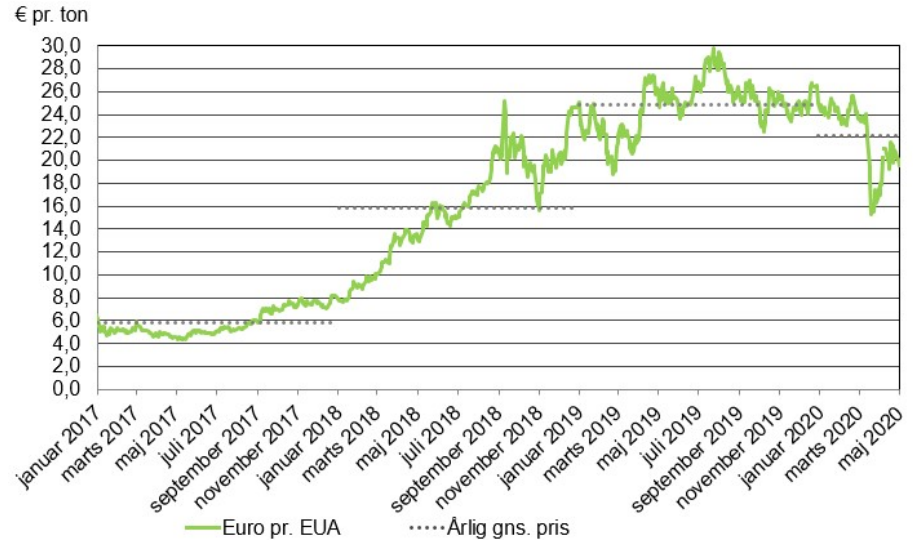
System- og nettarifferne bliver fastsat for ét kalenderår ad gangen, og i 2020 er system- og nettarifferne fastsat til 97 kr. pr. MWh, hvilket er en stigning sammenlignet med 2019, hvor den var 80 kr. pr. MWh. Nettariffen udgør 53 kr. pr. MWh og er dermed steget med 9 kr. pr. MWh fra 2019, mens systemtariffen er på 44 kr. pr. MWh og dermed er steget med 8 kr. pr. MWh fra 2019. PSO-tariffen er fastsat til 61 kr. pr. MWh, hvilket er 40 kr. pr. MWh mere end i 1. kvartal 2019. Den store stigning fra 1. kvartal til 2. kvartal i 2020 skyldes primært, at man opnåede en lavere realiseret markedspris end forventet i første kvartal. Derudover er forwardpriserne særdeles lave, hvilket derfor kræver ekstra støtte.

Stort fald i prisen på CO2-kvoter

Kvotepreisen

Kvotepreisen nåede sit højeste i juli 2019, hvor prisen for at udlede et ton CO2 ramte 30 euro, siden har prisen sat sig og svinget omkring en pris på 25 euro pr. ton. Prisen gik kraftigt ned i løbet af marts, i takt med at flere europæiske lande lukkede ned. Her var prisen helt nede i 15 euro pr. ton., men har siden rettet sig igen. Det foreløbige gennemsnit for 2020 ligger på 22 euro pr. ton, hvilket er et fald sammenlignet med 2019, hvor årsgennemsnittet var 25 euro pr. ton.

Figur 8: Udviklingen i kvotepreisen

Anm.: Settlement price EUR/EUA. Gennemsnittet for 2019 er foreløbigt til og med 1. maj 2020.
Kilde: EEX

Lavere efterspørgsel efter energi får prisen på kvotemarkedet til at falde

Kvotepreisen er i høj grad præget af efterspørgslen på energi, og det store fald i prisen på kvoter kommer som en naturlig reaktion på den manglende efterspørgsel på energi.

Stigningen i prisen på kvoterne i løbet af april kom som resultat af, at franske EDF meddelte, at kernekraftproduktionen vil falde med 20 pct. til 300 TWh i 2020, hvilket fik kvotepreisen til at stige godt 15 pct. Frankrig er netto-eksportør af el, hvilket derfor får markedet til at efterspørge energi fra andre kilder.